

OBSAH

Předmluva	15
Předmluva autorova	16
Úvod	18
ČÁST FYSIOLOGICKÁ	19
Fysiologie spánku	21
Kapitola I. Vývoj našich představ o fyziologii spánku	21
Symptomatologie fyziologického spánku	21
Biologický význam spánku	22
Definice spánku	22
Teorie spánku	23
Cirkulační teorie	24
Humorální teorie	24
Toxické teorie	24
Endokrinní teorie	25
Biologické teorie	26
Neurální teorie	26
Teorie o centru spánku	26
Hessova vegetativní teorie	28
Kleitmannova evoluční teorie	29
Kombinované teorie	29
Kapitola II. Pavlovovo učení o útlumu a spánku	31
Problematika útlumu s hlediska Pavlovova učení	31
Pavlovovo učení o spánku	34
Podstata a mechanismus spánku	34
Parciální spánek	36
Fázové hypnotické stavy	37
Učení Vveděnského	38
Sny	39
Hypnosa a sugesce	40
Hypnosa zvířat	42
Léčba spánkem	43
Kapitola III. Současné názory o fyziologických mechanismech spánku	44
Kritický rozbor teorií spánku	44
Ascendentní aktivační retikulární systém	46
Elektroencefalografie spánku	54
Kapitola IV. Elektroencefalografie spánku	54
Úvodní poznámky	54
Fyziologický spánek	54
Usínání a probouzení	60
Změny reaktibility ústřední nervové soustavy při usínání a ve spánku	60
Vliv aktivačních method na EEG spánku	65
Kriteria spánkové aktivity	69
Klinický význam výskytu spánkové aktivity	70
Aktivace EEG záznamu spánkem	71
EEG farmakologického spánku	72
Léčba spánkem v EEG obraze	73

ČÁST KLINICKÁ	75
A. Část obecná	77
Kapitola V. Semiologie poruch spánku a bdění a jejich klasifikace	77
Semiologie spánku	77
Semiologická klasifikace poruch spánku a bdění se zvláštním zřetelem k hypersomniím	78
Poruchy trvání spánkového útlumu	78
Poruchy intenzity spánkového útlumu	79
Poruchy extenzity spánkového útlumu	80
Poruchy dynamiky procesů vzrušení a útlumu	81
Poruchy rytmu spánku a bdění	81
Přehled semiologie poruch spánku a bdění	81
Klasifikace poruch spánku a bdění s hlediska doby výskytu poruchy	82
Klasifikace poruch spánku a bdění s hlediska topického	82
Klasifikace poruch spánku a bdění s hlediska pathofysiologického	84
Klasifikace poruch spánku a bdění s hlediska etiologického	85
Syndromologie poruch spánku a bdění	85
Příznaky vyskytující se monosymptomaticky	85
Syndromy tvořené výlučně poruchami spánku a bdění	85
Narkoleptický syndrom	85
Kataplekticko-halucinatorní strachový syndrom Rosenthalův	86
Syndrom spánkové opilosti	86
Syndromy smíšené	86
Syndrom Kleineův-Levinův	86
Syndrom A. Spitzové (pražský typ Cushingovy nemoci)	86
Gayetova nemoc	86
Diencefalické syndromy	86
Asociace hypersomie s hyperventilační tetanií	86
Kapitola VI. Schema postupu při vyšetřování nemocných trpících narkolepsií nebo hypersomnií	87
Rodinná anamnesa	87
Předchorobí	87
Anamnesa vlastního onemocnění	88
Objektivní nález	89
Pomocná vyšetření	90
B. Část speciální	91
Narkolepsie	91
Esenciální narkolepsie	91
Kapitola VII. Úvod, definice, historický přehled	91
Úvod	91
Historický přehled	91
Kapitola VIII. Narkoleptický záchvat	96
Imperativnost	96
Možnost vyprovokovat narkoleptický záchvat	99
Subjektivní a objektivní příznaky před záchvatem	100
Vlastní narkoleptický záchvat	100
Stav vědomí během záchvatu	101
Hloubka spánku	101
Probuzení	102
Trvání narkoleptického záchvatu	102
Frekvence narkoleptických záchvatů	103
Kapitola IX. Kataplexie	104
Okolnosti vedoucí ke kataplektickému záchvatu	105
Symptomatologie	108
Stav vědomí při kataplektickém záchvatu	111

Trvání kataplektického záchvatu	112
Frekvence kataplektických záchvatů	113
Častost výskytu kataplexie u esenciální narkolepsie	113
Přechodné formy záchvatů	114
Kapitola X. Disociace spánkového útlumu a jevy parciálního spánku	114
Výskyt	114
Isolovaný útlum vyšší nervové činnosti (t. zv. »psychický spánek«)	115
Somnambulismus	116
Stavy automatického jednání	117
Isolovaný útlum nejvyšších psychických funkcí	118
Hypnagogické halucinace a pseudohalucinace	118
Spánková opilost	119
Isolovaný útlum motorických funkcí	120
Záchvaty v souvislosti s afekty	120
Kataplexie	120
Katalepsie	120
Záchvaty nesouvisící s afekty	121
Klinický obraz spánkových obrn	122
Isolovaný útlum vegetativních funkcí	124
Kombinované formy disociace spánku	125
Přechodné formy mezi narkolepsií, kataplexií a stavy disociovaného spánku	126
Samostatný výskyt některých forem disociovaného spánku	126
Kapitola XI. Noční spánek, další symptomatologie esenciální narkolepsie, poruchy endokrinní, vegetativní, psychické, objektivní neurologický nález, pomocná vyšetření	127
Usínání	127
Vlastní noční spánek	127
Probouzení	128
Bolesti hlavy	129
Epistaxis	129
Obesita	129
Endokrinní poruchy	129
Poruchy hypofysární	130
Poruchy sexuální	130
Postižení štítné žlázy	131
Jiné endokrinní poruchy	131
Vegetativní poruchy	131
Poruchy vegetativní rovnováhy	132
Poruchy vodního metabolismu	132
Poruchy elektrické vodivosti kůže	132
Basální metabolismus	132
Psychické příznaky	133
Jiné příznaky	134
Objektivní neurologický nález	135
Pomocná vyšetření	136
Rtg lbi	136
Mozkomíšni mok	138
Pneumoencefalografie	138
Krevní tlak	138
Tep, EKG	139
Teplota	139
Krevní obraz	139
Glykemie	140
Jaterní funkce	140
Kapitola XII. Výskyt, pohlaví, povolání, rodinné zatížení, věk vzniku, trvání, průběh, formy	141
Výskyt	141
Pohlaví	141
Povolání	142

Rodinné zatížení	142
Rodinný výskyt narkolepsie	142
Nespecifické rodinné zatížení	144
Věk vzniku onemocnění	144
Trvání nemoci	146
Průběh esenciální narkolepsie	146
Atypický průběh	149
Formy esenciální narkolepsie	152
Kapitola XIII. Kasuistika	153
Kapitola XIV. Elektroencefalografické nálezy u esenciální narkolepsie	159
Přehled literatury	159
Vlastní materiál	160
Nález během záchvatu	160
Nález v interparoxysmálním období	160
Účinek aktivace	164
Reaktivita	167
Rozbor	168
Závěry	170
Kapitola XV. Pathogenesa, etiologie, nosologické otázky	170
Pathogenesa	170
Etiologie	175
Nosologické otázky	176
Vztah k epilepsii	176
Vztah ke spánkové opilosti	180
Vztah k jiným afekcím	180
Kapitola XVI. Diagnosa a diferenciální diagnosa, prognosa, posudkové otázky	180
Diagnosa a diferenciální diagnosa	180
Diagnosa a diferenciální diagnosa jednotlivých hlavních příznaků	180
Narkoleptický záchvat	180
Kataplexie	181
Somnambulismus	182
Stavy automatického jednání	182
Stavy parciálního útlumu nejvyšších oblastí vyšší nervové činnosti	182
Hypnagogické halucinace	183
Spánková opilost	183
Katalepsie	183
Spánkové obrny	183
Rosenthalův syndrom	183
Diagnosa a diferenciální diagnosa esenciální narkolepsie	184
Typická, úplná forma esenciální narkolepsie	184
Neúplné formy esenciální narkolepsie	185
Atypické formy esenciální narkolepsie	185
Prognosa esenciální narkolepsie	185
Posudkové otázky	186
Kapitola XVII. Therapie esenciální narkolepsie	187
Volba povolání	187
Životospráva a preventivní opatření	187
Vlastní léčba	187
Symptomatické narkolepsie	192
Kapitola XVIII. Klinický obraz	192
Narkoleptický záchvat	192
Kataplektický záchvat	194
Disociace spánku	194
Usínání, noční spánek, probouzení	196
Jiné obtíže	197
Objektivní nález	197

Pomocná vyšetření	199
Rtg lbi	199
Pneumoencefalografie a arteriografie	200
Vyšetření likvoru	201
Elektroencefalografie u sekundárních narkolepsií	201
Krevní tlak	206
Krevní obraz	206
Basální metabolismus	207
Glykemie	207
Koncentrační a zřetěvací schopnost	207
Endokrinní příznaky	207
Vegetativní rovnováha	207
Další pomocná vyšetření	207
Pohlaví	208
Povolání	208
Rodinné zatížení	208
Věk vzniku onemocnění	209
Trvání nemoci	209
Průběh	210
Forma encefalitická	210
Encephalitis epidemica chronica M. Economo	210
Jiné encefalitidy	211
Forma traumatická	212
Narkolepsie u nádorů	212
Forma cévní	212
Forma luetická	213
Jiné formy sekundárních narkolepsií	213
Forma onemocnění	213
Kapitola XIX. Sekundární narkolepsie — dokončení	214
Výskyt sekundárních narkolepsií	214
Etiologie	214
Encephalitis epidemica chronica (Economo)	214
Jiné encefalitidy	214
Trauma lbi	215
Intrakraniální expansivní procesy	215
Cévní leze	215
Lues	216
Jiné etiologické faktory	216
Kasuistika	218
Pathologická anatomie	220
Pathogenesa	220
Diagnosa a diferenciální diagnosa	220
Posuzování	221
Therapie	221
Hypersomnie	222
Kapitola XX. Historický přehled, klinické formy	222
Historický přehled	222
Klinické formy	223
Hypersomnie trvalá	223
Lethargická forma	223
Somnolentní forma	224
Periodická hypersomnie	224
Inverse spánku	225
Přehled vlastního materiálu	225
Organické hypersomnie	227
Kapitola XXI. Organické hypersomnie	227
Etiologické faktory	228
• Economova encefalitis	228

Jiné encefalitidy	228
Basilární meningitis tbc	229
Jiné meningitidy	229
Lues	229
Jiná infekční onemocnění	229
Intoxikace	229
Trauma lbi	230
Expansivní procesy nitrolební	230
Nitrolební hypertense	231
Cevní afekce	231
Jiné příčiny hypersomnie	231
Přehled vlastního materiálu	232
Etiologie	232
Věk vzniku onemocnění	233
Pohlaví nemocných	233
Trvání nemoci	233
Průběh onemocnění	233
Forma encefalitická	234
Forma traumatická	234
Forma cévní	234
Nádory, intoxikace, lues a pod.	234
Noční spánek, usínání a probouzení	234
Pomocná vyšetření	236
Kasuistika	240
Pathologická anatomie, pathogenesa	242
Diagnosa a diferenciální diagnosa organických hypersomnií	242
Posuzování organických hypersomnií	244
Prognosa	244
Therapie	244
Funkční hypersomnie	245
Kapitola XXII. Funkční hypersomnie	245
Úvodní poznámky	245
Etiologie	245
Vlivy psychické	245
Osobnost, typ vyšší nervové činnosti	245
Exhausce	246
Konstituční faktory	246
Endokrinní faktory	247
Pathogenesa	247
Klasifikace	247
Klinický obraz funkčních hypersomnií	248
Věk vzniku	248
Pohlaví	248
Forma hypersomnie	249
Usínání, noční spánek, probouzení	249
Rodinné zatížení	250
Průběh	250
Další symptomatologie	251
Objektivní neurologický nález	251
Pomocná vyšetření	251
Rtg lbi	251
Krevní obraz	252
Krevní tlak	252
Basální metabolismus	252
Endokrinologické vyšetření	252
Elektroencefalografie	252
Diagnosa a diferenciální diagnosa	256
Prognosa	257
Therapie	257
Kasuistika	258

Kapitola XXIII. Asociace hypersomnie s hyperventilační tetanií	259
Klinický obraz	259
EEG obraz	260
Kasuistika	262
Diagnosa a diferenciální diagnosa	263
Therapie	263
Kapitola XXIV. Kleinův-Levinův syndrom	264
Klinický obraz	264
Kasuistika	264
Diagnosa	265
Therapie	265
Kapitola XXV. Spánková opilost	265
Úvod	265
Klasifikace	266
Spánková opilost o sporadických záchvatech	267
Spánková opilost jako trvalý příznak	267
Samostatná spánková opilost	268
Klinický obraz	269
Objektivní neurologický nález	271
Pomocná vyšetření	271
Etiologie	275
Pathofysiologický mechanismus	275
Nosologické otázky	275
Diagnosa	276
Diferenciální diagnosa	276
Posuzování	277
Prognosa	277
Prevence	277
Léčba	278
Kasuistika	278
Asociace spánkové opilosti s esenciální narkolepsií a přechodné formy mezi těmito afekcemi	279
Asociace spánkové opilosti s epilepsií	279
Symptomatická spánková opilost	280
Samostatně se vyskytující formy disociovaného spánku	282
Kapitola XXVI. Samostatná spánková obrna	282
Úvod	282
Výskyt	282
Klinický obraz	282
Etiologie	283
Pathogenesa	283
Nosologie	283
Diagnosa a diferenciální diagnosa	284
Therapie	284
Kasuistika	284
Kapitola XXVII. Gelolepsie a orgasmolepsie	285
Klinický obraz, pathogenesa, nosologické otázky	285
Diagnosa a diferenciální diagnosa	286
Therapie	286
Kasuistika	286
Kapitola XXVIII. Doslov	286
Ruské résumé	288
Anglické résumé	302
Literatura	314
Věcný rejstřík	326